

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 15. januar 2010.

Kræv højere løn i krisetider!

Mens overenskomst-forhandlingerne så småt er ved at komme i gang, fyldes aviser og tv-nyhedsudsendelser helt rutinemæssigt med forskellige varianter af budskabet: Arbejderne må holde igen. Der er ikke råd til lønforhøjelser eller andre forbedringer.

Som ved enhver anden overenskomstforhandling argumenterer arbejdsgiverne med konkurrenceevnen, og i år suppleres det med KRISEN: OK-forbedringer vil føre til fyringer. I kølvandet på arbejdsgiverne følger økonomer og kommentatorer med dokumentation og støtte til arbejdsgiverne. Virksomhederne har ikke råd, og danske virksomheders konkurrence-evne i forhold til udlandet bliver værre og værre.

Desværre er en del fagforeningsledere bukket under for denne propagandamaskine på forhånd. I det nyeste nummer af 3F's Fagbladet fortæller forbundslederen, at de vil arbejde for en overenskomst, der "ikke koster kassen", og som "løser krisen".

Når stort set ingen i den offentlige debat taler dem direkte imod, kan mediernes efterfølgende supplere med meningsmålinger om, at lønmodtagerne ikke forventer lønstigninger, at de prioriterer arbejdspladser over lønstigninger, og at de i hvert fald ikke vil strejke for lønforbedringer.

Men uanset hvor mange der siger det, og hvor tit det bliver gentaget, så er det ikke rigtigt. Lønmodtagerne og fagbevægelsen har ingen grund til at holde igen med lønkrav og andre krav.

For det første giver det ingen mening, at kapitalistklassen skummer fløden i opgangstider og så kommer rendende og vil have arbejderne til at betale i nedgangstider. Arbejderne skal ikke betale for en krise, som er skabt af kapitalismen som system og udnyttet af virksomhedernes aktionærer og direktører til at skovle penge ind til sig selv. I øvrigt fortsætter mange virksomheder med at udbetale flotte udbytter og gyldne direktørbonusser, mens de jamrer over krisen.

For det andet er det ikke lønniveauet, der er årsagen til, at danske virksomheder klarer sig dårligt i konkurrencen med udlandet.. Især for de virksomheder, som eksporterer, betyder lønudgiften ikke så meget. Problemet er, at produktiviteten i danske virksomheder ikke følger med udlandets. Det problem kan arbejderne ikke løse. Danmark er et kapitalistisk samfund, hvor nogle få ejer produktionsmidlerne og fastholder retten til at lede og fordele arbejdet. Så må kapitalisterne også selv tage ansvaret for, hvor effektivt produktionen kører.

For det tredje sikrer løntilbageholdenhed ikke arbejdspladser. Også i denne krise har vi allerede mange eksempler på, at de ansatte er gået ned i løn, har suspenderet de lokale lønforhandlinger eller er gået på arbejdsfordeling mod løfter om at undgå fyringer. Efterfølgende har det vist sig at være løgn, og fyringerne kom alligevel.

Vi skal ikke glemme, at arbejdsgiverne i alle andre lande siger nøjagtigt det samme til deres ansatte. Alle steder skal arbejderne gå ned i løn for at sikre konkurrenceevnen. Hvis de får held med det i Danmark og i de andre lande, kommer der ingen arbejdspladser ud af det. Til gengæld konkurrerer arbejderne i alle lande sig længere ned i lønniveau. Det eneste sikre resultat er, at profitten stiger.

Trods mange forsøg på at tale et opsving i gang har krisen bidt sig fast. Den skyldes ikke lønniveauet i Danmark, men dybe modsætninger i det kapitalistiske samfund. Uanset hvor meget lønmodtagerne holder tilbage i løn, vil krisen fortsætte og skærpes. OK 2010 handler ikke om at løse krisen eller ej. Det er det første store opgør om, hvem der skal betale for krisen. Arbejdsgiverne vil lade arbejderklassen betale med krav om nulstigninger og mere fleksibel arbejdskraft. Det sidste betyder, at arbejderne skal have færre rettigheder, og at arbejdsgiverne skal have endnu større magt over de daglige arbejdsforhold, så de kan presse en større indsats ud af de ansatte.

Arbejderklassen har mindst tre gode grunde til at stille krav om højere løn og bedre arbejdsforhold og til at organisere en effektiv overenskomst-strejke. Der er al mulig grund til at forsvare levestandard og arbejdsforhold i en situation, hvor vi kan forvente langstrakt krise med arbejdsløshed og tvangsauktioner af boliger, efterhånden som værdien af ejerboligerne bliver ved med at falde og ikke mindst i det øjeblik, renten igen stiger.

Selv om krisen og den dårlige konkurrence-evne ikke skyldes lønniveauet, så kan arbejdsgiverne godt finde på at reagere på en overenskomst, der indeholder mærkbare forbedringer, med fyringer og virksomhedsflugt – først og fremmest for at presse arbejderne og for at presse politikerne til at skaffe dem bedre forhold. Ligesom en OK efter arbejdsgiverønsker ikke løser krisen, så gør et godt resultat for lønmodtagerne det heller ikke.

Derfor må en vellykket OK-kamp følges op af en mere aktiv og offensiv linje i fagbevægelsen. Der vil være brug for en mobilisering af fagbevægelsens medlemmer mod fyringer og med krav til folketinget og regering om indgreb mod kapitalejernes formuer og deres magt og muligheder for at rykke rundt med arbejdspladser efter forgodtbefindende.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk